

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

ОЦІНКА КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Середюк Н.М., Вакалюк І.П., Середюк В.Н., Вацеба М.О., Галюк Н.М.

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Вступ. Клінічне мислення не може бути зведене до мислення в звичайному для логіки розумінні [1, 2]. Це не тільки рішення складних логічних задач, але і здатність до спостережливості, встановлення психологічного контакту, довірчих відносин з хворим, розвиток інтуїції та «відтворення уяви», що дозволяє уявити патологічний процес в його цілісності [3, 4].

Основна частина. На першому занятті курсу з клінічного мислення у внутрішній медицині визначаються студенти, котрі виконуватимуть роль так званого «викладача». «Викладач» готує презентацію клінічного випадку після курації хворого в стаціонарі, вивчення історії хвороби та консультації з викладачем. У групі студентів визначаються «спеціалісти з інструментальних методів та лабораторних методів дослідження». «Викладач» презентує клінічний випадок та веде його розбір згідно основних етапів, формує клінічне мислення. «Викладач» задає наступні питання студентам: 1. Яка інформація потрібна про симптоми у даного хворого? 2. Яку інформацію ви хочете отримати про результати об'єктивного обстеження даного хворого? 3. Які можливі причини розвитку гострого болю в грудях? Проводиться аналіз, аргументація та дискусія. Наступним етапом студентами проводиться заповнення таблиці ймовірності патології, яка може викликати даний синдром. «Викладач» демонструє результати об'єктивного обстеження. Після демонстрації результатів об'єктивного обстеження «викладач» відповідає на всі додаткові запитання, які виникли у студентів, щодо об'єктивного обстеження даного хворого. Викладач надає бланки для заповнення таблиці «Диференційна діагностика симптомів при різних захворюваннях». Студентами проводиться формування переліку додаткових методів дослідження. Обговорюється їх доцільність. Після чого «викладач» по чергово демонструє результати обстеження. «Спеціалісти» з діагностики інтерпретують результати дослідження. «Спеціалісти» та інші студенти приймають активну участь у всіх етапах розбору клінічного випадку. Отримавши результати додаткових обстежень, студенти виставляють клінічний діагноз та формулюють листок лікарських призначень. Один з студентів групи коротко підсумовує весь

клінічний випадок у хронологічному порядку. Підсумок заняття з клінічного мислення проводиться шляхом активної дискусії за участю викладача, професора. Заняття проводиться в клініці або в навчально-практичному центрі кафедри. Використовуються мультимедійний проектор, смарт-дошка, телевізор, апаратура для проведення додаткових методів інструментального та лабораторного дослідження, манекен. За допомогою даного методу у студентів розвивається клінічне мислення, а дані навички неодмінно будуть використані у подальшій професійній діяльності. Клінічне мислення дозволяє оцінювати стан хворого як цілісного організму, з урахуванням всіх його особливостей, розглядає хворобу як процес, з'ясовуючи фактори, що призводять до її розвитку, її подальшу еволюцію з ускладненнями та супутніми захворюваннями.

Висновки: 1. Організація цілісного адаптивно-динамічного процесу навчання студентів-медиків, розвиток у них особистісних структур включає різні форми взаємодії зі студентами, спілкування студентів між собою під час навчальних занять, враховуючи їх приховані потенційні можливості розвитку всіх компонентів майбутньої професійної компетентності.

2. Формування клінічного мислення необхідно розглядати як органічну частину становлення особистості майбутнього лікаря.

Література

1. Захарченко Т. Роль наочності у процесі викладання професійно орієнтованих дисциплін / Т. Захарченко // Вища школа. – 2013. – № 12. – С. 30–38.

2. Лемешев А. Ф. Клиническое мышление. Врачебная логика как основа методологии диагноза : учеб.-методич. пособие / А. Ф. Лемешев. – Мн. : БГМУ, 2006. – 74 с.

3. Ляшук П. М. Клініка – вища школа лікарської майстерності / П. М. Ляшук, В. П. Пішак // Буковинський медичний вісник. – 2007. – Т. 11, № 1. – С.151–153.

4. Семидоцкая Ж.Д. Клиническое мышление и XXI век / Ж.Д. Семидоцкая, И.А. Чернякова, И.С. Кармазина // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. – 2016. – № 1. – С.100–103.

ЗНАЧЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

Сирова Г.О., Тишакова Т.С., Савельєва О.В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. В умовах сучасної цивілізації особливого значення набуває завдання по формуванню наукового, творчого потенціалу та активної громадянської позиції майбутніх фахівців. Виникають нові вимоги до людини та її освіти: до особистих, професійних якостей, до наукових і творчих можливостей, його знань і вмінь оперувати наявною інформацією. Одним із завдань є підвищення якості освіти за допомогою участі студентів ВНЗ в наукових дослідженнях. Перед установами вищої медичної освіти стоять завдання підготовки випускників вищої кваліфікації: думаючих та грамотних. Для формування необхідних

компетенцій сучасного лікаря необхідна інтеграція науки і освіти. Успішність навчання студентів-медиків визначається їх високою працездатністю, пізнавальною активністю, навичками аналізу великого обсягу інформації, здатністю концентрації уваги. Основний вектор розвитку сучасної педагогіки спрямований на розробку та впровадження нових, більш ефективних методів навчання, основу яких складає розвиток розумових здібностей студента, що дозволяють йому оволодіти новими знаннями і, при певному запасі знань, самостійно орієнтуватися в світі науки і медицини.

Основна частина. Так зване проблемне навчання передбачає створення викладачем проблемної ситуації, яку студенти повинні усвідомити, визначити шляхи вирішення і вирішувати спільно з викладачем при максимальній власній активності. Творчий підхід викладачів до навчального процесу стимулює студентів до вивчення інноваційних розробок поза навчальною програмою, розвитку у них творчого мислення. Важливим завданням вищої медичної школи є найбільш раннє залучення студентів до перспективних медико – біологічних досліджень, тому з кожним роком зростає значимість студентських наукових гуртків на базах кафедр ВНЗ. Студентські наукові гуртки об'єднують студентів з метою розвитку, підтримки і стимулювання їх наукової діяльності, що сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців. Робота в наукових гуртках на кафедрах дозволяє молодим вченим навчитися працювати самостійно, з високою часткою відповідальності до наукової роботи. Це сприяє підвищенню рівня освіти майбутніх молодих фахівців, та так само забезпечує розвиток науки в цілому. Участь у роботі наукових гуртків сприяє розвитку активності і самостійності, навчає планувати, організовувати свою діяльність. Одним з основних способів стимулювання навичок саморозвитку та самоосвіти в процесі навчання в системі вищої освіти є ведення студентами науково-дослідницької діяльності.

Тому на кафедрі медичної та біоорганічної хімії Харківського національного медичного університету вже декілька років працює студентський науковий гурток «Кофеїн». Головні напрямки роботи гуртка, це участь студентів у проведенні квантово-хімічних дослідженнях молекул та експериментальних досліджень. В науковому гуртку «Кофеїн» студенти отримують уявлення про основні етапи теоретичної і експериментальної науково-дослідної роботи. Тут навчаються, знайомляться з новими методами і методиками наукового дослідження, технікою експерименту; навчаються обробляти, аналізувати та узагальнювати отримані результати. Учасники гуртку відрізняються умінням критично оцінювати стан досліджуваних проблем, за якими студенти під керівництвом викладачів виконують огляди і звіти, виступають з доповідями на наукових форумах та конференціях, що проводяться, як в ВНЗ, так і за кордоном. Працюючи у кафедральному науковому гуртку, студенти вчать застосовувати на практиці інформаційні технології, освоювати реальні умови роботи в наукових колективах. Придбання цих навичок відбувається за межами стандартного навчального плану і сприяє під-

готовці висококваліфікованих фахівців, що оперують актуальною професійною інформацією. Саме в кафедральному студентському науковому гуртку стимулюється пізнавальна діяльність, найбільш повно реалізується творчий потенціал студентів, тут розвивається наукове мислення студента-медика. У свою чергу, визнання і успіх мотивують студентів проявляти ініціативу в цьому напрямку, пробуджуючи інтерес і розвиваючи їх самостійність, надаючи цій діяльності особистісну значимість. Особистісний сенс діяльнісної пізнавальної активності студента полягає не в оволодінні готовими теоретичними знаннями, а в розвитку на їх основі комплексу практичних умінь і навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності. Робота в студентському науковому гуртку «Кофеїн» є досить ефективним видом діяльності, так як вона стимулює студентів доводити справу до кінця, перетворюючи очікування в справжні результати у вигляді наукових статей, тез та доповідей.

Висновки. Таким чином, розвиток інтересу до дослідницької діяльності у студентів-медиків і робота в студентських наукових гуртках навчають студентів визначати перед собою мету і завдання конкретного дослідження, обґрунтовувати мотиви та дії, які спрямовані на досягнення мети, використовувати способи регулювання та коригування діяльності для аналізу даних і отримання її кінцевого результату. Залучення майбутніх лікарів до перспективних наукових медико – біологічних досліджень сприяє орієнтації студентів на постійну самоосвіту, придбання навичок по вирішенню завдань дослідницького характеру, веде до формування професійної самостійності, самосвідомості, пізнавального інтересу, творчої ініціативи.

Література

1. Коровіна І.А. Формування професійної спрямованості студента – медика в самообразовательній діяльності // Академічний журнал «Інтелект. Інновації. Інвестиції». – 2011. – №4. – С. 29-33.
2. Малютіна Н.М. Мотивація і технологія роботи в студентському науковому товаристві в період навчання в медичному вузі / М.М. Малютіна, В.В. Шевчук, М.М. Хорошавина, Н.Л. Володимирська, Н.В. Кашкіна // Успіхи сучасного природознавства. – 2013. – №3. – С.154-155.
3. Терентьев И.Г. Научный потенциал студента медицинского вуза / И.Г. Терентьев, А.И. Абелевич, проф. С.Н. Светозарский // Высшее образование в России. – 2011. – №12. – С.120-123.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ ХНМУ

Сінайко В.М., Коровіна Л.Д., Крайніченко О.В., Новікова К.А., Огнева О.В., Мозгова Т.П.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Підготовка студентів у медичному ЗВО є складним та багаторівневим процесом, що включає ґрунтовну теоретичну підготовку майбутніх лікарів та подальше навчання на клінічних кафедрах. Метою є не тільки формування знань і практичних навичок студентів, але й розвиток здібностей майбутнього лікаря до подальшого самостійного навчання. Особливі труднощі виникають при організації навчального процесу для іноземних, передусім англомовних студентів, що пов'язано з низкою об'єктивних

та суб'єктивних чинників. Серед них необхідність спілкування із україно- та російськомовними хворими на клінічних базах, нестача профільних хворих, особливо із рідкісними захворюваннями, недостатня мотивація для навчання самих студентів. Слід також враховувати національні та культурні особливості іноземців, сформовані під впливом національних традицій ставлення до праці, відчуття часу тощо.

Основна частина. Розуміючи основні проблеми, які виникають при викладанні медицини англомовним